

Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság
Bf.I.85/2024/15.

A Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság Győrött, a 2024. november 12. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

ítéletet:

Az emberkereskedelem és kényszermunka büntette és más bűncselekmény miatt Terhelt1 és társa ellen indult büntető ügyben a Székesfehérvári Törvényszék 2024. június 18. napján kihirdetett 5.B.9/2024/24. számú ítéletét a fellebbezéssel érintett Terhelt1 I. r. vádlott vonatkozásában megváltoztatja azzal, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata fegyház.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy az emberkereskedelem és kényszermunka büntettének törvényhelye pontosan: Btk. 192. § (2) bekezdés a) pont III. és IV. fordulat, (5) bekezdés b) pont.

A vádlott által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig letartóztatásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítani rendeli.

Indokolás

[1] A Székesfehérvári Törvényszék 2024. június 18. napján megtartott előkészítő ülésen kihirdetett 5.B.9/2024/24. számú ítéletében Terhelt1 I. r. vádlottat bűnösnek mondta ki 1 rb. emberkereskedelem és kényszermunka büntetében (Btk. 192. § (2) bekezdés a) pont, (5) bekezdés b) pont) mint társtettet, és 1 rb. testi sértés büntetében (Btk. 164. § (2) bekezdés, (4) bekezdés a) pontja). Ezért őt - halmazati büntetésül - 5 év szabadságvesztés büntetésre és 5 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte. Rendelkezett arról, hogy a szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozata börtön. Megállapította, hogy az I. r. vádlott a kiszabott szabadságvesztés büntetésből legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A kiszabott szabadságvesztés büntetésbe az I. r. vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt beszámítani rendelte.

[2] Terhelt2 II. r. vádlottat bűnösnek mondta ki 1 rb. emberkereskedelem és kényszermunka büntetében (Btk. 192. § (2) bekezdés a) pont, (5) bekezdés b) pont) mint társtettet, és 1 rb. testi sértés büntetében (Btk. 164. § (2) bekezdés, (4) bekezdés a) pontja). Ezért őt - halmazati büntetésül - 2 év szabadságvesztés büntetésre ítélte. Megállapította, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön. A törvényszék a szabadságvesztés büntetés végrehajtását 5 (öt) év próbaidőre felfüggesztette. Rendelkezett arról, hogy a II. r. vádlott a kiszabott szabadságvesztés büntetésből legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A kiszabott szabadságvesztés büntetésbe a II. r. vádlott által előzetes fogvatartásban, valamint bűnügyi felügyeletben töltött időt beszámítani rendelte. Az elsőfokú bíróság rendelkezett továbbá az eljárás során lefoglalt bűnjelekről.

[3] A törvényszék ítéletével szemben az ügyész az I. r. vádlott terhére, a szabadságvesztés súlyosbítása, valamint a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamának hosszabbítása érdekében jelentett be fellebbezést, míg az I. r. vádlott és védője enyhítés érdekében jelentettek be jogorvoslati nyilatkozatot.

[4] A törvényszék ítélete Terhelt2 II. r. vádlott vonatkozásában a kihirdetés napján jogerőre emelkedett.

[5] A Győri Fellebbviteli Főügyészség BF.122/2024/4-I. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta, míg a védelmi fellebbezést alaptalannak találta. Rámutatott, hogy a felülbírálat korlátozott.

[6] Kifejtette, hogy a törvényszék az eljárási szabályok betartása mellett fogadta el a vádlott bűnösségére is kiterjedő beismerő vallomását és tárgyaláshoz való jogáról lemondó nyilatkozatát, ezért a másodfokú eljárásban nem támadható tényállás volt megállapítható. A tényállásból a bíróság helytálló következtetést vont a vádlott bűnösségére, a cselekmény minősítése törvényes azzal, hogy az emberi szabadság elleni bűncselekmény jogszabályi hivatkozása helyesen a Btk. 192. § (2) bekezdés a) pont utolsó kettő fordulata, hiszen a vádlott nem csupán a sértett kiszolgáltatott helyzetével, de egy idő után hatalmi viszonyával is visszaélve követte el a terhére rótt bűncselekményt.

[7] A bűnösségi körülmények körében rámutatott arra, hogy különösen a közel 15 éves elkövetési időszakra és az eljárás időszerűségére is, a szabadságvesztésnek a törvényi minimumot meghaladó tartamban történő megállapítását indokolják. Hozzáfűzte, már az ügyészi mértékes indítvány is kifejezetten méltányos, de ennél enyhébb szankció már a büntetés kiszabásának a Btk. 80. § (1) bekezdésében írt elveit sértené. Emellett az enyhébb végrehajtási fokozat megállapítására sincs törvényes indok, az elsőfokú bíróság sem tudott olyan további, méltánylást érdemlő körülményre hivatkozni, amely azt indokoltá tenné.

[8] Minderre figyelemmel indítványozta, hogy az ítéltábla a Be. 599. § (1) bekezdése alapján a fellebbezést nyilvános ülésen bírálja el, az elsőfokú ítéletet a Be. 606. § (1) bekezdése alapján változtassa meg, a rendelkező részben az emberi szabadság elleni bűncselekmény jogszabályi megjelölését pontosítva a Btk. 192. § (2) bekezdés utolsó két fordulatát hívja fel, a vádlottat hosszabb tartamú – legfeljebb a mértékes indítványban megjelölt – szabadságvesztésre ítélje, melyet fegyházban rendeljen végrehajtani, illetve – legfeljebb a mértékes indítványban meghatározott időtartamra – a közügyek gyakorlásától tiltsa el.

[9] Az I. r. vádlott védője a fellebbezésének indokolásában kifejtette, hogy álláspontja szerint az elsőfokon eljáró törvényszék nem kellő súllyal értékelte a vádlott vonatkozásában fennálló enyhítő körülményeket. Ennek kapcsán rámutatott arra, hogy az I. r. vádlott az előkészítő ülésen teljeskörűen, bűnösségére is kiterjedően beismert. Terhelt1 büntetlen előéletű. Nem fiatal felnőtt, így büntetlen előélete nyomatékos enyhítő körülmény. 7 kiskorú gyermek tartásáról gondoskodik, közülük Név1 súlyosan tartós beteg. Speciális oktatási intézményt látogat, 24 órás ellátást, illetve szülői felügyeletet igényel, hiszen még az illemhelyet sem képes egyedül látogatni. Erre figyelemmel édesanyja dolgozni nem tud, így Terhelt1-val közös 4 kiskorú gyermekkel a Cím2. szám alatti ingatlanban tartózkodik életvitelszerűen, hiszen a Név2 család segítsége nélkül nem tudná a gyermekeket megfelelően ellátni. E körben rendkívüli kiesést jelent, hogy az I. r. vádlott most már hosszú idő óta nem tud munkát végezni, jövedelemének kiesése jelentős anyagi terhet ró a családra.

[10] Előadta továbbá, hogy a Fejér Vármegyei Kormányhivatal Településli Járási Hivatala kk. Név3 és kk. Név4 gyermekek védelembe vételét rendelte el. A gyermekeket rendkívül megviselte és megviseli, hogy édesapjuk több, mint egy éve távol van a családtól, édesanyjuk pedig egyáltalán nem tud hatni a gyermekekre. Emiatt a gyermekek sokszor nem voltak hajlandók iskolába menni, melynek következtében jelentős igazolatlan óraszámuk gyűlt össze, holott korábban, amíg édesapjuk jelen volt mindennapi életükben, még csak hasonló problémák sem merültek fel.

[11] Megjegyezte, hogy Terheltl megfelelő jövedelemmel rendelkezett letartóztatását megelőzően, bejelentett munkahelye volt, mely az eljárás során igazolást is nyert. Rendezett családi életet élt és él a mai napig, családja folyamatosan látogatja, támogatásukról napi szinten biztosítják. Édesanyja egészségi állapota egyáltalán nem kielégítő, sőt az elsőfokú ítélet kihirdetését követően is sajnos romlott. Az I. r. vádlott szinte az egyetlen segítsége édesanyjának, volt élettársának és jelenlegi élettársának. Ő intézte a napi teendőket, bevásárlást, a különféle orvosi és gyógykezelésre történő eljutásukban ő segített nekik. Az I. r. vádlott a tettét megbánta, mindent elkövet annak érdekében, hogy törvénytisztelő életmódot folytasson a jövőben és a büntetés-végrehajtási intézetben is mindent megtesz annak érdekében, hogy minél hamarabb szerető családja és gyermekei környezetében lehessen ismét.

[12] Mindezek alapján álláspontja szerint a büntetés kiszabásának elveire figyelemmel annak az elsőfokú bíróság által kiszabott legkisebb mértéke is túl szigorú a terhelttel szemben, ezért indítványozta, hogy az ítéltábla e körben fontolja meg a Btk. 82. § (1) bekezdés b) pontjának alkalmazását. Hozzáfűzte, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozatának meghatározásakor a Btk. 35. § (1) és (2) bekezdését helytállóan alkalmazta, miután a terhelt személyi és családi körülményei, valamint az eljárás során tanúsított magatartása egyértelműen lehetővé teszik a börtön fokozatban végrehajtandó szabadságvesztés kiszabását Terheltl szemben. E körben figyelemmel kell lenni arra is, hogy amennyiben a terhelt szabadságvesztésének végrehajtási fokozatát fegyház fokozatban állapítja meg az ítéltábla, akkor igen messze kerül családja lakóhelyétől, így a kapcsolattartás komoly akadályba fog ütközni, mivel azok a büntetés-végrehajtási intézetek, ahol fegyház fokozatban kiszabott szabadságvesztés büntetés foganatosítására kerülhet sor, több száz kilométerre találhatók Településltől.

[13] Figyelembe véve a büntetés célját, az általános és speciális prevenciót, valamint a fokozatosság és arányosság elvét, és az enyhítő körülményeket kellő nyomatékkal, elsődlegesen azt indítványozta, hogy az ítéltábla az elsőfokon eljáró bíróság által kiszabott 5 év börtön fokozatban végrehajtandó szabadságvesztés helyett rövidebb tartamú szabadságvesztést szabjon ki a terhelttel szemben, melynek fokozatát börtön fokozatban határozza meg. Másodsorban, amennyiben az ítéltábla nem értene egyet az érveivel, úgy az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben.

[14] Az ítéltábla nyilvános ülésén az ügyész az átiratában foglaltakkal egyezően a büntetés súlyosítása mellett érvelt, míg a védő a vádlottal szemben kiszabott büntetés enyhítését indítványozta.

[15] Az I. r. vádlott az utolsó szó jogán a büntetése enyhítését kérte.

[16] A fellebbezések irányára tekintettel a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontja alapján az ítéltábla a Be. 590. § (3) bekezdése értelmében - korlátozott felülbírálat keretében - az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel támadott rendelkezését bírálta felül, a Be. 590. § (9) bekezdésére figyelemmel a fellebbezéssel érintett I. r. vádlott vonatkozásában. A Be. 590. § (5) bekezdése szerint a felülbírálat ezzel együtt kiterjedt az elsőfokú bíróság eljárására is, melynek során a másodfokú bíróság vizsgálta, hogy nem történt-e olyan, a Be. 607. § (1), a Be. 608. § (1) és a 609. § (1) bekezdésében írt eljárási szabálysértés, amely miatt az elsőfokú ítéletet hatályon kívül kell helyezni. Kiterjedt a felülbírálat a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezésre is, amennyiben az adott tényállás mellett a vádlott felmentésének vagy az eljárás megszüntetésének lenne helye. Emellett vizsgálta az ítéltábla a cselekmény minősítésére és a büntetés kiszabására, illetve az intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezését is az elsőfokú ítéletnek, továbbá a Be. 590. § (7) bekezdésnek megfelelően a másodfokú bíróság hivatalból felülbírálta az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdéseket is.

[17] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság eljárásában nem talált olyan eljárási szabálysértést, mulasztást, hiányosságot, amely a Be. 607. §, a Be. 608. §, illetve a Be. 609. § bekezdése alapján az érdemi felülbírálat akadályát képezhette volna. A rendelkezésre álló iratokból megállapíthatóan az előkészítő eljárás mindenben megfelelt a Be. 499-504. §-ban írt rendelkezéseknek. Az előkészítő ülésre a vádlottak és a védők idézése, az ügyész értesítése megtörtént, az idézés tartalmazta a Be. 500. § (2) bekezdésében írt figyelmeztetéseket. Az előkészítő ülésen az I. r. vádlott lemondott a tárgyaláshoz való jogáról. A törvényszék ezt követően végzésben elfogadta a terhelt beismerő nyilatkozatát, végzése indokolásában hivatkozva arra, hogy a Be. 504. § (2) bekezdésében előírt hármas feltételt vizsgálva a beismerő nyilatkozat megfelel a beismerés elfogadása feltételeinek.

[18] Mindennek ott van jelentősége, hogy a Be. 608. § (3) bekezdés b) pontja szerint a Be. 504. § (2) bekezdésben írt feltételek hiányában elfogadott beismerő nyilatkozat az elsőfokú bíróság határozatának abszolút hatályon kívül helyezését eredményező ok. Ilyen ok azonban nem merült fel, a hármas feltétel megvalósult, a vádlott az iratokból kitűnően a nyilatkozata természetét és elfogadásának következményeit megértette, beszámítási képessége és beismerése önkéntessége iránt észszerű kétely nem mutatkozik, a bűnösséget beismerő nyilatkozat egyértelmű és azt az eljárás ügyiratai is alátámasztják. E körben eljárási szabályt az elsőfokú bíróság nem vétett, és az ítéltábla az elsőfokú bíróság további eljárásában sem észlelt olyan hibát, hiányosságot, amely az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését eredményezhette volna.

[19] Miután a vádhatóság kizárólag a büntetés súlyosítása, míg az I. r. vádlott és védője a büntetés enyhítése érdekében élt jogorvoslattal, a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontjában foglaltak szerint, az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás megalapozottságát a másodfokú bíróság a Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja szerint nem vizsgálhatta, határozatát e tényállásra alapította.

[20] A tényállás alapján okszerűen vont következtetést az elsőfokú bíróság az I. r. vádlott bűnösségére, a cselekmény minősítése is törvényes, és a hozzá fűzött jogi indokolás is megfelelő. Ugyanakkor egyetértett az ítéltábla a fellebbviteli főügyészséggel abban, hogy az ítélet rendelkező részében az emberi szabadság elleni bűncselekmény jogszabályi megjelölését a 61/2008. BK vélemény 3. a) pontjára figyelemmel pontosítani szükséges, ezért feltüntette a Btk. 192. § (2) bekezdés a) pont III. és IV. fordulatát, mint a bűncselekmény törvényi tényállását teljeskörűen meghatározó törvényi rendelkezéseket.

[21] Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket is helyesen tárta fel, és azokat a súlyuknak megfelelően is értékelte.

[22] Egyetértett az ítéltábla a törvényszékkel abban, hogy a vádlott terhére rótt bűncselekmény büntetési tételkeretben megnyilvánuló absztrakt tárgyi súlya nagyobb, azonban az elkövetett cselekmény konkrét tárgyi súlya nem kiemelkedő. Értékelve az I. r. vádlott személyi körülményeit, megállapítható, hogy a vádlott büntetlen előéletű, a terhére rótt bűncselekmények elkövetését beismerte, az elkövetés körülményeit feltárta, rendezett életviszonyok között él, hét kiskorú gyermek eltartásról gondoskodik, akik közül az egyik tartósan súlyos beteg. Mindezekre figyelemmel az ítéltábla úgy ítélte meg, hogy tetтарыныос büntetékiskizabás, a büntetés egyéniesítésének és a belső arányosság követelményének is megfelel a törvényszék által a törvényi minimumban kiszabott büntetés, amely kellő visszatartó erővel bír ahhoz, hogy a vádlott tartózkodjon attól, hogy újabb bűncselekményt kövessen el. Így sem a büntetés enyhítésére, sem annak súlyosítására nem látott lehetőséget.

[23] Nem értett egyet azonban a másodfokú bíróság a törvényszékkel abban, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát a Btk. 35. § (2) bekezdése alapján egyel enyhébb fokozatban állapította meg. A vádlott javára írható valamennyi enyhítő körülmény teljeskörű és kimerítő értékelést nyert akkor, amikor az I. r. vádlottal szemben a büntetési tételkeret alsó

határát meg nem haladó mértékben szabta ki a bíróság a szabadságvesztést; minderre tekintettel az ítéltábla a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát az általános szabályok szerint, a Btk. 37. § (3) bekezdés ad) alpontja szerint fegyházban állapította meg.

[24] Az ítélet egyéb, az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekben hozott rendelkezései is törvényesek voltak.

[25] A fentiekben kifejtettek alapján az ítéltábla a Székesfehérvári Törvényszék 2024. június 18. napján kihirdetett 5.B.9/2024/24. szám ítéletét a rendelkező részben írtak szerint a Be. 606. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg egyéb rendelkezéseit, miután azok törvényesek voltak, a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[26] A másodfokú bíróság a Btk. 92. § (1) bekezdése alapján rendelkezett arról, hogy a kiszabott szabadságvesztésbe az I. r. vádlott által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől az eljárás jogerős befejezéséig letartóztatásban töltött időt be kell számítani.

Győr, 2024. november 12.

Dr. Takácsné dr. Helyes Klára s.k. Dr. Élő András s.k. Szalainé dr. Joánovits Krisztina
s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

Záradék:

A Győri Ítéltábla ítélete és ezáltal a Székesfehérvári Törvényszék 2024. június 18. napján kihirdetett 5.B.9/2024/24. szám ítéletének meg nem változtatott része a mai napon jogerőre emelkedett.

Győr, 2024. november 12.

Dr. Takácsné dr. Helyes Klára s.k.
a tanács elnöke